

Z É K.

330. SZ.

- 45.
- 40.
- 50.
- 40.
- 30.
- 20.
- 50.
- 40.
- 23.

számítottak, és

ban

ról, modern

vitelére.

Y A R.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Pacz SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Előzetes példányok és a hirdás körüli pauszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közleménye: ide intézendők

Ha nem minden levelek csak ismert kezektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÓNYA.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Csütörtök, október 29.



210. szám

A miniszterelnök jubileuma.

E napokban üli meg Tisza Kálmán tizedik évfordulóját ama napnak, melyen a kormány élére lépett. Hogy Tisza Kálmán miniszterelnöki működését teljes mértékben méltányolhassuk, szükséges visszapillantásunk azon időre, midőn ő a kormány vezetését magára vállalta.

Hazánk összes viszonyaiban feneketlen zavar uralkodott és ama reménykedés, mely az alkotmány helyreállításának első éveiben utáradó tetterőben nyilvánult vala, akkoriban általános pessimizmussá fajult, mely a közélet minden terén stagnációt hozott létre.

A pénzügyi zavarok aláásták volt a magyar állam létalapjait, a közgazdasági romlás kézzelfogható jelekben nyilvánult. Magyarország politikai jelentősége a monarchiában mélyre süllyedt és Ausztria contrarisztikus pártjai mind nyitabban készültek Magyarország politikai önállósága és a paritás elve elleni harczra. A nemzetiségi viszonyok kuszáltak és ziláltak valának. Horvát zúghoz való viszonyunk szintén meg volt lazulva és nem akadt a horvát pártok között egyetlen egység, melylyel egy egészséges visony helyreállítását meglehetett volna kísérteni. — Mindehhez súlyos bajként még az is járult, hogy a Deákpart a maga hivatását immár betöltvén, fe tartózkodniul gyors feloszlásnak sietett eléje, az ellenzék pedig, minthogy közjogi oppositóját fel nem hagyta nélkülözve egy aktuális kormány alapjait. — Ez volt Magyarország helyzete azon időben, mikor Tisza Kálmán a kormányelnökség súlyos terheit magára vállalta és miniszterelnöki tevékenységének jellemzésére nem szükséges egyebet tennünk, mint összehasonlítani a jelenlegi helyzetet és viszonyokat az akkoriakkal.

Nemzeti életünk e tíz évi kormányzás alatt nemcsak extensiv módon fejlődött, de intensive is tetemesen erősödött. A magyar állameszme mindenütt győzelmes érvényre jutott, a magyar kultúra diadalait aratja a társadalomban fenn és

alant. Az állam pénzügyi consolidálása hatalmasan halad előre, az államháztartás rettenő ziláltsága régen ki van heverve s az új betéti források, melyek a nemzet számára megnyitottak, elég du-saknak mutatkoznak arra nézve, hogy jogosnak lássék az a remény, melyet a nemzet az állam pénzügyeinek végleges rendezéshez fáz. A gazdasági élet új impulzusokat nyert, és a mi egy évtizeddel ezelőtt csak merész áom volt, t. i. a nemzeti ipar megteremtése, az mindinkább megva ósul és a reményteljes kezdet, melyet ez irányban tapasztalunk, egészséges továbbfejlődést helyez kilátásba. E mellett Magyarország sulya nem csupán Ausztriához való viszonyukban, de az európai politikai kérdésekben is lényegesen gyarapodott. — Osztrák részről rég elpihent már az a harcz, a mely közjogi létünk ellen volt irányozva; az európai politikában pedig Magyarország ismertetik el jelenleg a monarchia döntő tényezője gyanánt. Ha még tekintetbe vesszük, hogy e tíz alatt a keleti kérdés elég hevesen kopogtatott a monarchia kapuin, míg ugyanazon időben az Ausztriával való kiegyezés is napirenden állott, ha elgondoljuk továbbá a törvényhozási alkotások ama sokaságát, mely mindenek daczára létrejött, ha — eltekintve minden egyébétől — szemelött tartjuk a közigazgatási reformot és a förendház újja-alkotását, úgy ezekben Tisza Kálmán kormányelnöki működésének oly képét nyerjük, mely megmagyarázza ama jelenséget, hogy ez államférfiu ugyanoly mérvben látja népszerűségét gyarapodni, a mely mértékben kormányzásának évei szaporodnak, és hogy ő — ritka sors az alkotmányos miniszterek történetében — annál szilárdabb és rendíthetlenebbül áll, minél tovább tart kormányzása. Hiszen tartózkodás nélkül Tisza Kálmán elé azon a napon, melyen az ellenzéki állását feladta, hogy a kormány élére álljon; sok mindenféle előítélettel

és elfogultsággal kellett neki megküzdnie s ha ma mégis Magyarország egyik legnépszerűbb alakját látjuk benne, kit épügy követ a nemzet helyeslése, mint támogatja őt a korona bizalma, úgy már magában ebben oly kézzelfogható jelét nyerjük az ő sikeres munkálkodásának, hogy felesleges volna annak bővebb taglalásába bocsátkozni.

Es mi által éretett el ez a siker? A legszerencsésebb államférfiu tulajdonságoknak a pártvezér személyes előnyével és minden ízében magyar politikus rendíthetetlen hazafiságával való egyesülése által.

Tisza Kálmán jubileuma tehát oly esemény, mely messze túlmegy a személyes jelentőség határain. Tisza Kálmán és vele a magyar nemzet Magyarország győzelmes előnyomulását ünnepli ez alkalommal egy konsolidált, erőben és tekintélyben egyre öregedő európai kultúr-állam czéljai felé. Tisza Kálmán jogosan azonosíthatja magát a művekkel és ebben rejlik az ő történelmi jelentősége és dícsőségének záloga a jelenben és a jövőben a nemzetek szellemében.

— A kiegyezés ügye, a „Bud. Corr“ jelenti: A kiegyezés megújítása iránt az osztrák kormányval, a magyar kormány részéről már jóideje kezdeményezett tárgyalások rendkívül vontatott folyamatot vesznek minthogy a magyar kormány részletes, világos javaslatára és óhajaira az osztrák minisztérium részéről egyetlen érdemleges válasznem érkezett s ezáltal a vámtarifá, quotaszámitás és bankkérdés ügyeire vonatkozólag még az előkészítő tanácskozások sem tehetnek lényeges haladást.

Külföld

A kelet-ruméliai kérdés. Az értekezlet összes előkészítő lépései befejeztek s a tanácskozások holnap már megkezdődhetnek. Az officiózók mindenütt a legvéresebb reményeknek néznek az eredmény elé s biztosítottak hirdetik a Kelet békéjét. Nem féltek azt valami újabb váratlan incidenciától sem és ha Szerbia és Görögország maga viseletéből

hozza se megyek kegyelmes anyám. De ha engem csak egy parányit is szeretnek kegyelmes szüleim — hát hozzá adnak a Bandi nevelő öz. — mert én csak egyedül őt szeretem s fogom szeretni ezen a világon, s egyedül csak az övé akarok lenni, vagy tessék nek elnyomban, elevenen családi sírboltunkba! Ezzel lábaikhoz borult.

Összenézett a két öreg s megértette gyermekek kétségbejött zokogásából eddigi fitkos buját, bánatát. Sokkal jobbszerették szemölkéjét, semhogy e nehéz pillanatában csak egy zokszóval is illessék. A palatinus gyöngéden fölemelte leányát s szíve egész szeretetével és gyöngédséggel így szólt hozzá:

— Hát ő szeret e téged?
— Nem tudom kegyelmes anyám — de szívem sejtí, hogy vonzódik hozzád. De ha csalódnám sejtelmemben, úgy százszorosan jaj nekem?
— Csilapodjál kedves gyermekem!
Jól tudod te hogy mennyire szeretünk téged s boldogságodat óhajtjuk.
Ha tehát e ak ő veled lehetsz boldog, majd előbb hozzád méltó rangra, nemességre emeltetem. Becsülésünket bírja, tudományá esze mindenhez van. Könnyen fog menni. — Csak jó légy reménységben. — Ezzel az üveghegyeken tuli herszégnek kiadták a kosa at.

A palatinus kisasszony pedig örömtől kigyult arccal rohant a nevelőhöz, tudtára adni nagy boldogságát, hozzá való szerelmét az ő nemességre való emeltetését, — előléptetését s jövőbeni fényes és örömteljes életét.

Képzeltetik lelkeim hogy a szegény nevelőt miként lepték meg a palatinus kis-

Előzetes. Ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidék a postán küldve:

Egész évre	10 ft — 40
Félévre	5 ft — 20
Negyedévre	3 ft — 12
Egy hórs	1 ft — 4

Hirdetési díj:
Ot-hasábsopettisor egyzeri beiratásáért 5 kr
Hélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitási 4 hasábsopettisorért 20 kr.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A kiről az isten megfedekezett.

(Igaz történet mesegyűjteményben.)

Írta: MAKRÓCZY JÁNOS.

Bandi diák könyves szemekkel csókolta meg a gvardián kövér kezét, megköszönte az atyai figyelmet, s megfogadta, hogy soha sem feledei azt, mit tanult — s úgy fog viselkedni, hogy professorainak is, de megfajlúnak is öröme teljék benne.

Ezzel összeszedte a mi kis holmija volt megisztította még utóljára a 16 pár csizmát. (Mikor a gvardián csizmái akadtak kezébe, szívéhez szoritotta s áldotta azt az embert, ki benuök jár.) Elbucszott a kefetől, hájas bódúntól, moslékos dezsától, pinze kosártól, seprőtől, melyekkel nyolcz éven át kereste kenyerét; sirva fordult ki a kapun.

Elment a szabóhoz, felvette az új magyar ruhát, mit a palatinus szabattott rá, fejébe nyomta az új asztrakán süveget s felült a négy lovas hintóra, mit érte küldött volt a palatinusé s azzal elindult a palatinus kilenecz tornyos kastélyába, hová csak hét nap hét éjszakai vágatás után érkez.

A ki csak meglátta, mind megáit s így kiáltott fel:

Ejnye, de nyalka egy legény! Valjon ki lehet?

Hát ha még a palatinus tizenhat éves szép leánya megátja, mit szól majd az?

Mindjárt megtudjuk azt is, csak hadd pihenjek egy kissé, — és had szedjem össze egy kissé az eszem; hadd gondoljak utána, mert se megőditani, se megkurtítani, csak megforgatni nem akarnám, csak

azonképen elmondani, a hogy nagyapámtól hallottam. — Hát bizony nem szólt a lelke semmit, mert a hogy meglátta a szép Bandi urfit, úgy rajta felejtette a szemét hogy szólni is elegejtett, csak a keblére szoritotta két kis kezét s felsóhajtott: Istenem! istenem mi gyult itt meg bennem? Olyan szomorú is lett a palatinus kisasszony az naptól fogvást, hogy az édes szülei aggodni kezdtek fölötté! nem kellett annak se étel, se ital, se bál, se táncmulatság — maga sem tudta mi kéne neki?

Hanem te — te meredt szemü kis leány — ki a kályha mellől ziható mellet hallgatod a mesém, ugy-e hamis megtudnád mondani: mi kellett vón' neki?

A bizony! a diák kellett vón' neki! Az első pillantásra úgy belé szeretett, hogy majd elhervadt utána. Mondani senkinek se mert, hát csak epesztette magát. — Hanem egyszer mégis kipattant a nagy égedelem belőlle.

Kérőbe jöttek. Valami rémisztő gazdag herczeg urfi az üveghegyek mellől, mert egész odaáig elment a palatinus kisasszony szépségének a híre.

Nagy szerencsének s megtiszteltetésnek vette ezt a palatinus és anyjukával a palatinusé egyakarátával oda is igérték a leányt olyan föitétel mellett, hogyha a leánynak is megtetszik a kérő, hát valjék belőlük egy boldg pár.

De bizony sehogy se tetszett a herczeg urfi ő kelme a palatinus kisasszonynak, mert szegény a milyen gazdag és nagy ur, olyan vedlett idejü és csunya volt.

Meg is mondta az édes apjának, anyjának, mikor kérdezték tőle, hogy: szereti-e hozzá menne-e?

— Nem szeretem én kegyelmes apám,

következést vonhatni a többi Balkán népeké re, akkor ez a vérmes békeremény nem is egészen alaptalan.

Ha olyan kormány események, minő Szerbia és Görögország mozgósítása, minden gyakorlati hatás nélkül maradtak; ha a diplomácia képes volt a hadai élen álló Milán királyt teljes téletenségre birni, akkor csak ugyan fölötté valószínű, hogy más Balkán népek netalán békebontó törekvéseit is ártalmatlanná lehet tenni. Sándor fejedelem jelenleg Filippopoliszben van s ha igaz az, hogy az értekezlet a szó legszigorubb értelmében a statusquot fogja helyreállítani, akkor aligha nem ezuttal utójjára nem jár Rumélia fővárosában. Ha a konferencia csakugyan ily értelmű határozatot hoz, ugy a fejedelemnek mindenesetre bele kellend nyugodni a helyzetbe, mert megbízható hírek szerint a bolgár és Rumélia haderőt a pár héti táborzás már annyira megviselte, hogy a török támadásnak abszolte nem lesz képes ellentállani. Jelenleg összesen 39.000 gyalog és 2350 lovas katona 124 ágyuval van Kelet Ruméliában.

De e sereg ruházata oly hiányos, élelmezése oly rendetlenül történik a pénzhány túrheterlen, hogy a bolgár hadsereg elvesztette minden akcióképességét s ha a viszonyok nem javulnak, — két, három hét alatt az egész sereg, — mint valami fegyelmezetlen tömeg önmagától szétoszlik.

A Fröbel-egylet létkérdése.

[a nemes tanács figyelmébe ajánlvá]

Midőn néhány évvel ezelőtt üdvös mozgalom indult meg a Debreczenben felállítandó Fröbel egyet érdekében, alig volt a közügyért lelkesedni tudó egyén, ki ezen intézmény magasztos czélját, nemes intencióit ismerve, annak barczossává szegődni hazafiu kötelességének nem tartotta volna. — Tevékeny részt igyekezett venni e mozgalomban nemcsak a társadalom minden osztálya, de a mai tanácsnak is több tagja, kik legkevésbé sem tartották méltóságukon állónak a kibontott zászló körül csoportosulni, sőt ellenkezőleg épen ők voltak azok, kik dícséretes buzgalommal és nemes odaadással a czélba vett intézményt megvalósítani és a zászlót győzelemre segíteni törekedtek.

A gyermekkert létesítése érdekében megindított mozgalom egyre nagyobb és nagyobb tért hódított s a lelkes apostolok, ügybarátok munkálkodása végre elért, megalakult a „Debreczeni Fröbel egylet“ s s megkezdette üdvös működését, nevelni;

asszony bátor és szerelmes szavai. Térdre roskad a boldogságtól és így szólt vissza a szerelmes szép kisasszonynak:

— Életem reménye! — Álmaim tüdőre Mióta megláttalak, én is megszerettelek, de tudtam paraszt származásom, tudtam a palotában alárendelt helyzetem és a világ minden javáért sem mertem volna tekintetemet hozzád fölemelni. Pedig szeretted titkon, égetőn, fájdalommal, bánatos lemondással, de nyugalmat kerestem abban a gondolatban, hogy soha nem lehetsz a szegény nevelő és átadtam szívem tüzét a hamvadásnak, — életem ifjuságát pedig a hervadásnak. Óh ha tudnád szeremed nemes harczáért mily végtelen szeretettel fogok adózni, s e nem várt boldogságra, — fölemelésre mindenféleképen méltóvá fogom tenni magam!

Egymás nyakában borultak s olyan sort csókoltak egymáson, hogy ha te ott Bőke a sarokba csókjaikat szemekre szednék, mint a pipitét, olyan hosszú lánczot fonhatnál belőlük, hogy háromszor körül köthetnéd vele nagy Tündérország határát.

No de hagyjuk őket, — hadd szeressék egymást. Már a szemekből látom, azt akarjatos tudni, hogy az apjáról meg a kupak-tanácsról megfedekezette egészen Bandi urfi?

Nem biz a! Jó dolga lett. . . sok aján-dekot kapott, aztán tízszerezen fizette vissza a tanácsnak, mit reá költött, még az édes apjának is küldött hol egypár csizmára valót Arany-szajú szent János papjára meg egy drága pu-kával lepte meg az öreget, mert akkor volt az édes apjának a neve napja.

(Folyt. köv.)

oktatni azon zsege gyermekeket, kik értelmi tehetségük fejlettségénél fogva rendszeres iskolai nevelésben és oktatásban még nem részesülhetnek.

Debreczen városi intézői sem maradtak távol a mozgalomtól, esatlakoztak ők is az életrevaló eszméhez, anyagilag segélyezték s ezzel fényes tanu jelet adták annak, hogy Debreczen városa, mely a tanügy és közügy terén áldozatkészségén k o ly számos bizonyítékát adta, nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is törekszik a Fröbel-egylet felvirágoztatására.

A Fröbel-egylet keletkezése óta több év múlt el, s a vérmes remények csak részben teljesedtek. Az egylet ügyeinek támogatását éppen azok hagyták abban, kik felállításán legbuzgóbban dolgoztak; az egyet által fenntartott gyermekert hasznos volták a jótékony természetét — megfoghatatlan módon — éppen oly egyének igyekeznek kétségbe vonni, a kiktől csak a legmelegebb érdeklődést várhatnók. A gyermekert látogatottsága igen szép volt mindaddig, míg az egylet választmányja a városi segély megtagadása miatt a tandíjat havi két ftrra nem emelte. Most a tanulók száma is nagyon megapadt a tandíj magas volta miatt, melynek szokatlan magas voltát maga a választmány is beismeri, de mást nem tehetett; vagy a gyermekert kellett volna bezárnia vagy pedig a tandíjat kellett ily magasra emelnie. A gyermekertbe feljárt gyermekek száma most átlag 35—40, holott míg a tandíj felénnyel volt 75—80 gyermek járt fel. Természetes, hogy ily körülmények közt a szülők által fizetett, szokatlan nagy tandíj mellett nem képes a Fröbel egylet fedezni a gyermekert kiadásait; mert az egylet magán vagyona az alapítványokból sokkal kisebb mint sem városi segély nélkül az áldásosan működő gyermekert fenntartani s kiadásait fedezni képes volna. Most tehát azon helyzetben van, hogy ezen évben talán még fenntarthatja az egyleti kert; de ha valahonnan segély nem érkezik, kénytelen lesz a jövő évtől fogva megszüntetni. Mi lehet ennek oka?

Fájdalmasan esik bevallanom, az ok nem más mint a szalmatűz, a közönség nem elég mérvű pártfogása. Igaz ugyan, hogy az egylet működése kezdetben csak kis körre szorítkozott, de az intézők elhatározták, hogy a mint a gyermekert áldásos működése s annak hasznossága mélyebb gyökeret ver, s növekszik a látogatottság, azon arányban fogják a gyermekertet nagyobbítani és felszerelni.

A bevételek azonban egymagukban sohasem voltak képesek a kiadásokat fedezni, másfelől kedvezőtlen anyagi viszonyok miatt nem egyszer kénytelen volt az egylet a gyermekertet ideiglenesen bezárni, ennek következtében bevétele inkább csökkent s így az intézők utalva voltak a nemes városi segélyt folytonosan igénybe venni és beleélni magukat azon szomorú meg nem változtatható ténybe, hogy a Fröbel kert csak addig állhat fen s teljesítheti lelkiismeretesen kitűzött feladatát, míg anyagi segélyben részesül, mert ha az megszűnik, megszűnik egyúttal a debreczeni Fröbel egylet kert is.

A veszély azonban sokkal közelebb volt mintsem az intézők tudták. A nemes városi tanács, melynek pedig egyik főbiztoságát képezi hogy hazánk fővárosa után a legto-

bbet áldoz kulturális célokra, nem tudni mi okból, ez eddig élvezett segélyt jövő 1886. évtől kezdve megtagadta s ezzel egyúttal megadta a kegyelmdöfést azon Fröbel kertnek, melynek létesítése érdekében a tanács több, mélyen tisztelt tagja is oly tevékenyen működött.

A Fröbel egylet elnöksége, hogy az egyletikertet a bukástól megmentse, kérvényt adott be a nemes tanácsnak, melyben a segély további élvezését kéri meg. E kérvény nem sokára tárgyalás alá kerül s minthogy ennek mikénti eldőlésétől függ az egylet sorsa, elengedhetlen kötelességünk nekünk, kik az egylet jövőjét szívünkön hordjuk fölszólni nem azért, hogy a nemes tanács mélyen tisztelt tagjaira pressiót akarjunk gyakorolni hanem tisztán, egyedül a közügynek érdekében.

A nemes tanács mint hírlik azon alapon tagadta meg az eddig élvezett segélyt, hogy több kellően felszerelt kisdedóvodát akar felállítani; már pedig ez ideig ilyeneket nem létesített s másfelől oly hirtelen nem is létesíthet; ez ideig tehát a segély megvonása nem egészen indokolt. De még azon esetben is, ha városunkban, a magyar alföld metropolisában kellő számú és jól felszerelt kisdedóvoda létesíttetik, a Fröbel gyermekert feladása homályt fog vetni Debreczen régi jó hírűvére, mert nemcsak az alsóbb néposztály, de a közép, vagyis a hivatalnok, kereskedő osztály stb is reményelheti, hogy érdekei figyelembe véssenek. Ezen azért bizalommal nézünk a nemes tanács elhatározására és biztat azon remény, hogy a nemes városi tanács áldozatkészségében és jó indulatában most sem fogunk csalatkozni.

többek nevében.
Fabian Lajos Mór.

Az orsz. kiállításból.

A kiállítás bezárta. Matkovics államtitkár, mint a kiállítás elnöke, a szerkesztőségünkhez a következő levelet intézte: „Szerencsém van a t. szerkesztőség értesíteni, hogy a budapesti orsz. általános kiállítás még november hó 4-ig bezárólag maradt nyitva.

November 4-én délelőtt 11 órakor Rudolf főherceg trónörökös ö cs. és kir. fensége, a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter kérelmére, az elnökség, az országos bizottság tagjai, csoportbiztosok s a kiállítás jelenlétében ki fogja nyilatkoztatni hogy kiállításunk ezen nappal be van zárva.

Ez a t. szerkesztőség becses lapjában leendő közléstét végett oly hozzájárulással értesítem, hogy ezen alkalomból külön meghívok nem küldetnek szét, felkérem azonban a közönséget, hogy a kiállítás bezárása napján a kiállítás minél tömegesebben látogathatni, s ez által a bezárási ünnepélyt emelni sziveskedjék. Megjegyzem egyúttal, hogy a kiállítás bezárása napján a reudes belépti jegyek maradnak érvényben s kedvezőtlen idő esetén a bezárási ünnepély az iparszalonban fog megtartani.

A kiállítási csarnokok november 4-én este 5 óráig, maga a terület 8 óráig, még nyitva marad.

Nem kételkedünk, hogy a bezárási ünnepn a részvétel a közönség részéről mentül

tömegesebb lesz s nemcsak egész Budapest lesz oda künn, hanem elküldi ez ünnepre a maga contingensét ami vidékünk is, mely a kiállítás egész tartama alatt oly méltán versenyzett a látogatásban a kiállításához oly könnyű szerrel jutó fővárosiakkal.

A kiállítási sorsjáték húzása a kiállítási terület zencsarnokában az illetékes hatóságok közegében folyó évi október hó 31-én, november hó 1-én és 2-án nyilvánon s fog meg tartani és pedig október hó 31-én esti 6 órától kezdve a közönség a zencsarnokba 50 kros belépti díj mellett boosáttatik be; november hó 1-én délelőtti 9 órától déli 1 óráig és délutáni 3 órától esti 7 óráig belépti díj a zencsarnokba 1 ftrt, november hó 2-án este 5 órától kezdve belépti díj 1 ftrt. A sorsjegyek elárúsítása október hó 31-én esti 6 órakor megszűnik. — A kiállítási területre a napokon is a reudes belépti díjak érvényesek. A nyere m é n y t á r g y a k november 7-től vehetők át a kiállítási területen.

Napi hírek.

Szabolcs megye a kultur egyletért. Szabolcs megye közönsége ez őszi évnegyedes közgyűlésén 100 ftrtal beléptet tagul az ordélyi kultur egyletbe. Zoltán János a megye dorék alispánja ezen összeget a következő levél kíséretében küldte el Kolozsvárra: „Az egyesület nemzeti és társadalmi fontos céljainak némi elősegítése végett Szabolcs vármegye közönsége i. é. szeptember hó 22-én tartott reudes évnegyedes gyűlésében 221—885. B. gyszám alatt elhatározta, hogy tekintettel azon körülményre, miszerint rendelkezése alatt oly pénzalap nem áll, melyből az egyesület magasztos feladata folytán jogosan igényelhető hozzájárulási kötelezettségét ösztönő hájtása szerint tekintélyesebb összeggel ruhátná le: az egyesületbe 100 ftrt befizetés mellett alapít tagul belép, s engem utasított, hogy e határozatról e tekintetes igazgatóságot értesítem s az alapítványi összeget a házi pénztárból fizessem ki. Ezek folytán, midőn Szabolcs vármegye közönségegek belépti nyilatkozatát a tekintetes igazgatóságnak bejelentem s a 100 ftrt alapítványi összeget idecsatolva megküldöm: van szerencsém egyszerűen értesíteni, hogy közönségünk e csekély összeg által segélynyújtási kötelemt lerovottam nem tekintve, a rendelkezés alatt álló hivatalos közlegeket a legkiterjedtebb módon való adománygyűjtés sürgős és sikeres foganatosítására utasította, melynek eredményét annak idejében sietni fogak a tekintetes igazgatóságnak tudomására hozni. A hazafiság áldozat készsége másfelől is gazdagon nyilatkozik így, nem említve az ország, távolabbi részein tett adakozásokat: a nagyváradi kir. illeték kiszabási hivatal a debreczeni példájára, szintén beléptet alapító tagul 100 ftrtal a kultur egyletbe. Ugyanakkor ottani a nögyelet kebelében mozgalom indul meg a kulturegyletbe való belépés iránt. Szeretjük hinni hogy a debreczeni nögyelet sem fog e tekintetben hátramaradni. Bartha Miklós a kulturegylet egyik alelnöke azt a jogos kérdést vetette fel, hogy: hol van

magát fájdalmának, a csolnak hat matröz, és egy karmányossal a partra ért, hajóra szállítandó a parancsnokot. Rosita, a matrözök és kormányos csudalkozására habozás nélkül beugrott a csolnakba. — Tegyük partra e nőt, — mondá komoly hangot erőltetve a szöke fiatal kormányos. Matrözök engedelmessé akartak, de Rosita egész erejével belé kapaszokott a kormány kerékbe, kiabálva hogy neki a hajó fedélzetre kell menni. Izgatottságában beszélt Patricióról szerelméről, negyven ezer piasterrel, mik részére a felhőköl estek le. Haszszatalán erőlködött, sem a kormányos, sem a matrözök nem értettek egy szót sem spanyolul, de ha meg is értették volna panaszával nem indítja őket könyörrre. is Végre a durva erő ellen haszszatalán küzdve, kénytelen volt a kezeket elbocsátani. A legidősb matröz ka jára vevé mint kis gyermeket, s partra helyezve mondá: — Szaladjon, kisasszony. A hajó parancsnoka mellette haladt el Rosita megfogó öltönye szegletét, de az oly hideg, megvető pillanást lövelt rá, hogy a leányka egy lépést hátrált, s a pártra rogyott. A matrözök felemelkedv evezőjüket parancsnokuk üdvözlétére, ki a csolnakban helyet foglalt. Ot percz múlva a könnyű csolnak a nagy hajót érinté. Ennek vitorlái szétáruktak, s a szellő lengése által meghajított a hajó, mintegy bucsut intve Peru bájos partjain k; azután büszkén felemelkedve a nyílt tengerre sietett. Mely bánatba merülten, kimondhatlan szívifájdalmakkal nézett a hajó után, mely szerelme tárgyát tova röpté. Ugy tesszett sával öt gonyolná, — sőt mint ha a habok is azt susogná k, — sőt mint ha a habok nem várt, nem remélt semmit, mégis a partra maradt, mégis a távolba nézett. A hajó távozta után egy órával azon helyet lel-

naka a nögyeletek? Erre a n. v. r. radii izraelita jótékony nögyelet 100 ftrtal már megadta a feleletet. Ezzel a debreczeninek sem szabad soká késni.

— Ismerkedési estély. Mig a katonatisztek Boszniába masirozó bajtársaik; az ügyvédek a körükből távozó kollégájuk jóbarátjok tiszteletére bucsubankettet rendeznek, hogy minél forróbb lehessen az utolsó kézszerítés és elhíhetőbb az „Isten hozzád” bucsuszó öszintesége: addig egy másik helyen de ugyanazon órákban szintén összejűl egy csomó fiatal ember, a gazdasági tanintézet hallgatói, elmennek a tanáraikhoz, amazok, hogy a tanulótársi viszonyt egy bruderschaft ívással még bizalmasabb, és szoros hasznos — baráti viszonyra egyesítsék, emezek, pedig hogy megmutassák, hogy nem minden tanár olyan pedáns és vaskalapos, a milyennek bizonyos elfogult student szokta lefesteni tanárait; a társaság mindkét osztályu tagjai pedig hogy külsőleg is kifejezést adhassanak azon örömmek, melyet az iskolafalai közt történt találkozás, az ott két évig tartandó együttléttel felelt kölcsönösen táplálnak. Hogy milyen hangulat között kocziattak a bucsuestélyezők azt mi nem tudjuk a bor és a muzsika természetét ismerve valószínűleg ők sem sirtak, de hogy a gazdaszok ismerkedési estélyen igazi jókedv volt azt már bizonyosan állíthatjuk nem csak azért, mert a pohárban itt is kitűnő hatású borgyöngyözött, mely mellett még a Magyarfiúk hegedűje is lázasan törekedett a fiatal vért gyors pezsgésbe hozni, hanem főként azon psychologia oknál fogva is, hogy a barátságos indulatokkal telt személyek mindig örömeztőbb mondanak „Isten hozt”-at, mint „Isten hozzád”-ot. Hogy a pohárköszöntők sem maradtak el, az magától értetődik. Így toasztot mondtak Domokos Kálmán igazgató, Békéssy László, a ki csakugy sziporkozott ez éleztől és Czajlik tanárok, Pallai Miklós intézeti orvos (az ifjuság soha meg nem bomló jó egészségére); a hallgatók sem maradtak aztán adósok, mert Tóth Károly, Genesi Sándor, Sziver Elemér és Klauszintzer Emil szintén „szállotak az Urhoz s üritettek a tanárurakért.” A mulatság bár hajnali három óra felé ért véget, ma akadály nélkül tovább folyt a komoly munka. Ne is szakadjon az félbe soha; Ez meg a mi rövid dikozónk!

— Elvesztett katonakönyv. Tegnap délután egy szegény fiatal ember, ki a Szabolcsból szolgálatot keresni jött Debreczenbe elveszítette katonakönyvét, mely 6097 f. sz. alatt Szabó Lajos névre van bejegyezve a tulajdonosa Szilágyi Kereszturton született s az 51 gyalog ezredhez tartozik. A megtaláló sziveskedjék a könyvecskét a Komáromy haznál levő katonai ügy osztálynál átadni.

— A honvédek ellenőrzési szemléje tegnap és ma tartatott meg a péterfia utcai honvédlaktanyában. A szemléről kevesen maradtak el. Ezek részére a pótsemlé nov 17-dikén, a közös hadsereg kötelekébe tartozók részére pedig nov. 9-én tartatik meg.

— Eljegyzés. Vizváry Ignác a helybeli előnyösen ismert fiatal iparos, eljegyezte Lusztig Jakab köztisztviselőt, a áll polgár kedves és szellemus leányát Etelkát.

öt már rég kereste, s anyjától is kérdezte, ki kevesebbet tudott felőle mint bármely idegen. Nyugtalanagától üzve ide sietett, minden rosztól tartva, mire a kis szenvedélyes fej csak léps.

Meglátva a mozdulatlan leánykát, hozzá sietett mondván:

— Jer gyermekem, jer, anyád vár rád.

— Ott, ott, távol van, elment, el örök re — mondá Rositta meg sem fordulva.

— Jöjj, — mondá ismételve az atyus, — te szenvedsz pihenni kisé.

Bocsásson engem, én nem akarok önnel menni; ki tudja, talán még visszatér, hogy nőül vegyem, mintán most gazdag vagyok! Oh Patrició, ön karöltve fog engem az Alamedára vezetni, — negyven ezer piaster. — Haszszatalan igyekezett Gregorio magát a leánykával megértetni, minden szavánál be szédbe vágott, s folyékonyan beszél össze vissza minden féle zavart dolgokat. Várt tehát, míg izgatott állapota csillapni, s ki merültség követe.

Nem sokára megeredtek könyvei, és szótalanul nézte a tengert. A körülé lévő zajt, beszédet észre sem vevé. — A kanonok még egyszer felszóltá a hazatérésre, s most gépileg követe. Gregorio kocsiba ülteté, s Limába vivé.

Dacára a kanonok figyelmes ápolásának, eszmélete nem tért többé vissza. A vágyon, melyet a sorsvéletlensége részére osztott, örüllté tevé, s eszközül szolgált, hogy általa a tébolydában, hol jövő napjait volt leélendő, némi kényelemben részesüljön. Ha európai látogatója volt a tébolydának követé. S ha idegen nyelven beszéltek előtte sirni kezdett, és azt kérde — ha vissza tért-e már a hajó Callaoba?

Koronként elvezeték a tengerre, fejét elégedetlenül ráta, s mult el azóta. Mennyire utazott ez idő alatt Patrik hadnagy, mióta leányka nem sorozható az élők közé, mióta nem barátságolhatja be szabadon a virágyos mezőket, hegyeket völgyeket, mik Li-

Rositta.

Spanyel beszély:
Fernan Caballerótól.

[Vége.]

— Elment, elment! — ismétlé fájdalmasan, — anélkül, hogy értesített volna, miként igéré, egy bucsuszó nélkül, látom kell őt, beszélnem vele.

S a fájaalom által önkívületbe ragadva lerogyott a sarok közé; hanem gyorsan minden erejét össze szedve, felugrott. — s azon irányban futott melyeken Patricio haladt.

Alig futott száz lépésre, egy mulatto utját állta.

— Állj meg, Rosita, hová szaladsz szépem?

— Bocsáss, — szolt a leányka, zavart tekintetű reá függesztve.

Mit akarsz, ki vagy?

— Ki vagyok? nem ismersz reám? az ki négy realért néked adta a legjobb jegyet. Mennyit adsz nekem a jó hírét, melyet véled közlendék? Egész reggel kereslek minden utczában. Sír, leánykám? majd én megnevettetlek. A negyven ezer piaster tied. — Negyven ezer piaster enyém? hozz nekem kocsit, lovat, hogy utól érjem — Negyven ezer piaster, istenem! Ha megtudja, mily gazdag vagyok, nőül veend — miért nem tudtam ezt tegnap? Oh istenem; Istene!

Ezzel a mulattora tovább nem is ügyelve, kitért szájával, s könyökökkel kezével bántott reá; Callao felé futott. Öröm és aggály váltakoztak lelkeben, az utóbbi perceként növekedett; mert gyakran megkelle állani, lélekzetet veendő. Atlasz cipői akadályozák futásában, ledobá azokat és selyem harisnyában futott; ezek hamar elrongyoltak. Kik őt e, kocsikkal és öszvérekkel telt uton így futni látták, mosolyogva vállalt on tak, s néhány éleket szórtak reá, mire ő

nem is figyelt. De bár miként igyekezett is, másfél óra telt belé, míg Limától Callaóig ért. Azon perczen, melyben ő a tenger partjára ért lépett a hadnagy hajójának fedélzetére.

Van időm oda jutni, míg horgonyait felszedi, — mondá magában a leányka, s perccel sem vesztve, a legelső sajkába lépett, s a hajósnak szolt, vinné őt a hajó fedélzetére.

Mutasd pénzedet, gyermekem, — szolt egész nyugalommal a hajós.

Rosita kendője szegletét ragadá meg, hová néhány realt mindig békéttetni szokott ha sétára indult, de ma ezt elfeledé.

— Csak evez — szolt a hajóshoz, — van a fedélzeten valaki, ki helyettem kifizet. Gyorsan, gyorsan, visszatértemkor fényesen megajándékozlak.

— Ugy nem alkszunk, leánykám — válaszolt a hajós, kerestbe font karokkal: menj ki a sajkából s térj hazá Limába pénzedért, ha a hajóra akarsz jutni.

— Két nehezek aranyat ígérek néked, mit ma este meg is kaphasz, csak vigy a fedélzetre.

— Miért nem ízérsz ezer piastert? Nem kerül s mmibe aranyakat ígérgetni, még ha meztelen lábbal futkosunk is.

Igy beszélve elfordult töle a hajós, szivart sodorva ujjai között, Rosita kétségbeesetten kulesóla egybe kezét, sirt, rimánkodott s szüntelen a gályára nézett.

— Mit akarsz te az angol hajón? — kérde a hajós — most már horgonyait szedik és sem tiszték, sem matrözök nem érnek rá szerelmi turbékolásra. Lásd e kis csolnak a parancsnokért jö, mihelyt ő a fedélzeten lesz, indulni fognak.

— Ily gazdagon nem birni anyyi készpénzzel, hogy a nyomorult sajkabért lefizetni képes volnék! — siránkozék Rosita, — még volna idő: mert még neydedóra áll előttem, és nem használhatom fel két három real hiánya végett.

Mig egész szenvedélyességgel átöngedé

— Bo

harmincz m Boszniába a zett zászlóá és vidékért Piacuzsán tól olyan m bakák, kik katonazene latni, a mi n a testvérek, lasztottja si távozó hadi

— Szil rette kerül s fekete gyém őt felvonás nek címei: la” III. „A elfutnak” V. mely Evila! bau egy gyá dig a közsén ket Kovács testője a bud inek hümité

— Apr tésénél Balé sok keszoru ur megérthet Vendég: Pin hibákat Pincünk nincsen írják az étlap „Kit szerets a kis babát? szép babát a

— Zen nokában hol nekaraí og j Deb kában halt ságharcz lez nen p dig A katona volt, geért több n ru befejezték 1866-ban meg gyermeke sir

— Buc ségében. Te bírói kar tag mintegy hatv zó bankettre. nevezett Sim jarás bíró elt termeiben red többek között és Simonffy S mara elnöke pohár köszönt dr. Pápay Im ünnepeltre; e választól szé

— A de gye ma láto belé egyház zonyára nagy a tanácskozás Sándor lelkész é a tisztántul gyűlésnek a iránt tétetett tásat az egyes tendőknek m lenkező irány t a r t a t o t közgyűlésen k támogatását k mely az 1882 cáfozza. Eze tatva volt lap mában is. Az i lások némelye mint soron ki Erdekes tárgy évi jelentése, fezevi egyhá iskolai czélok frt. önkéntes z ak 35 ezer melyből 18 e szép példája

— A Szé ban igen szeli van arra, hogy r o s megyéb a legmagasabb zón, Bogdánba nem volt még ban járnak az mi szükség n nek hasonló ös vában fűtenek pattog a tűz. rán a szólo is curiosumot a k nyiladoznak a pás ősznek. A meg a hó, h áltt fehérlotte

— Iszon lapunknak az lése nyomán B Egy vámhivata háromgyermek s azután saját öt éves leányk ezt is megsebe

— A kir Erzsébet királ szombaton vag kozik. A „Bu hozzászéli hog

NAGY AMÁLIA

DIATÁRUSNŐ

Miklós-utca sarkán (CZÉGELI-HAZ.)

Van szerencsém a helybeli és vidéki hölgyközönségnek nagy
női kalap raktáramat
ajánlani, a hol is a legujabb párisi divatu
női és gyermek kalapok
kaphatók, melyek úgy ár, mint izlés tekintetében, a legkülönbözőbb
igényeket is kielégítik.
Egyszersmind bátorodom a t. hölgyközönség becses figyelmét
Egyébb divatárusnői készítményeimre is felhívni s szíves látogatást
kérni.

Tiszteletteljes JELENTÉS!

Múltkori hirdetésemre
„Himesek és brüsseli csipke“
utánzat”

mértékre, annyit megrendelést kaptam,
hogy sajnálatomra, sem az utóljára érke-
zettek, sem az utórendelvényeket

árak hiányában

nem teljesíthetem. Ezen kiváló siker arra
buzdít, hogy újra Franciaország és
Schweizba utat tegyek. Ha kedvező

VÁSÁRLÁST

tehetek, akkor majd bátorodom azokat
elapban ajánlani.

Tisztelettel

Brandt A.

Bécs,

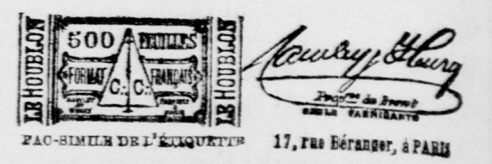
Itzgasse Nro 1.
Herzmanskyhaus.

A LEGJOBB
ezigaretta-papír
a valódi

LE HOUBLON

francia gyártmány.
Cawley és Henry-től Párisban
Utánzásoktól mindenki óvatik.

Ezen papír Dr. Pohl J. J., Dr.
Ludwig E., Dr. Lippmann E. bécsi egy-
temi vegyészeti tanár urak által legjob-
ban ajánlatik, és pedig kitünő minősége
határozott tisztasága miatt, és mert an-
nak semmiemű egészségre ártalmas ke-
lék nincs hozzáadva.



Új bazár!



Új bazár!

„Kedvenczhez.”

Ezennel van szerencsém a t. helybeli és vidéki n. é. közönségnek tudom-
ására hozni, miszerint helyben piacz-utczán Dr. Ujfalusi József ur házában Ka-
szanyitzky Endre urral szemben egy a mai igényeknek megfelelő dusan felszerelt

5-10-15-20 krtól és feljebb

NORINBERGI-DISZMŰ-ILLATSZER ÉS GYERMEKJÁTÉK-ÜZLETET

nyitottam, nevezetesen:
gyermekkoscsik, hintázó lovak, veloczipédok zsebkesek, látszóvek, Albumok, pénz- és szivar-
tárczák, tajt áruk, virág és kézi kosarak, esernyők, nyakkendők és sok ilyen czikk kapható.
Ujnan megnyitott üzletemet becses figyelmébe annyival is inkább ajánlom, mert már a
legosekélyebb vásárlásnál is vevőim meggyőződhetnek az áruk jutányosságáról a pontos kiszolgálásról,
nagyterjedelmű üzletemmel és e szakban szerzett tapasztalataimmal fogva bármely fővárosi
czéggel versenyezhetek. Maradok kiváló tisztelettel

LOSÁNYI R.

Bazár a „KEDVENCZ”-hez

Piacz-utca, Dr. Ujfalusi ur házában.

Saját termésű érmelléki ó hegyi bor

a legtisztábban kezelve

üvegenként, és ugyszintén hordószámra.

1 literes üveg, üveg nélkül frt 22 kr.

1/2 literes üveg, üveg nélkül frt 11 „

Hordószámra 100 liter frt 16 „

Az üres üvegek 10-5 krajczárért váltatnak vissza.

Valódi amerikai legfinomabb

„CSÁSZÁR” OLAJ

mely a legtisztább és legnagyobb világítási képességgel bír és minden
veszély nélküli. 1 lite 30 rkr.

Rickl József Zelmos,

DEBRECZENBEN.

Még csak e hónapban

**Budapesti
kiállítási sorsjegyek**

11 sorsjegy 10 frt

Főnyeremény készpénzben

100.000 forint

Továbbá 20.000 frt, 10.000, 5000 frt ért. stb., 4000 nyeremény

Kiállítási sorsjegyek-kezelősége, Budapest, Andrássy-út 43. sz.

Amerikai Salon Petroleumot

melynek valódiságáért kezeskedem, ugyszintén a már évek óta keres-
kedésben bevezetett, s kitünő előnyeivel fogva nagy kelendőségnek
örvendő

Császár-Olajat

ajánlok jutányos árak számítását mellett.

A „Császár-Olaj” kristály tiszta színe, csaknem teljes szagtalan-
sága, jelentékenyen takarékosabb elége és erősebb világító képessége
mellett 35 Resmur gyufakkal bír, miáltal a robbanás okozta szerencsét-
lenség ennek használatánál elő nem fordulhat.

Tisztelettel

Csanak József.

LEGOLCSÓBB ÁRAK! SZOLID KISZOLGÁLAT!

LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSA

órák és ékszerész

Debreczen főpiacz 2142 sz. a. a posta tőszomszédságában.

Folyton legnagyobb választékban írásbeli jótállás mellett kaphatók.

EZÜST ÓRÁK I VI JÓTÁLLÁSSAL.				ÉKSZEREK a m. k. fémjel hiv. bélyegével.				13 PRÓBÁS EZÜSTNEMŰEK.					
Cylinder	1 fedetű	8 frittól	feljebb	Arany gyűrűk	2 frittól	feljebb,		6 pár kés és villa	14 frittól	feljebb			
„	2	11	„	„ láncz	18	„	„	6 „ esmegekés és villa	10	„	„		
Ancro	1	10	„	„ női függő	3	„	„	1 gyermek evőeszköz	5	„	„		
„	2	14	„	„ gyermek	1,50	„	„	1 pár tőnör gyertyatartó	35	„	„		
Remontoir	1	12	„	„ karperecz	16	„	„	1 drb. cukortartó	35	„	„		
„	2	16	„	„ medaillon	8	„	„	Czukukortogó	4	„	„		
Nickel remontoir	1	8	„	„ női mellű	10	„	„	Kulestartó	4	„	„		
„	2	11	„	„ férfi	5	„	„	Ezest és olajtartó	35	„	„		
Női cylinder	1 fedetű	16 frittól	feljebb.	„ garnitúra	15	„	„	Pohártartó	30	„	„		
„ remontoir	1	24	„	Ezest éra láncz	2	„	„	Gyümölcsstartó álvány	8	„	„		
„	2	30	„	„ karperecz	2	„	„	Névjegyartó	20	„	„		
Férfi	1	30	„	Gyémánt gyűrű	8	„	„	Vajtarto	25	„	„		
„	2	45	„	„ függő	12	„	„	Teljes 6 személyre való evőeszköz, bór- tokban 110 frittól feljebb.					
				„ garnitúra	35	„	„						

Legnagyobb raktár: ékszerek, ezüstneműek és órákban!

Maria-celli gyomor-cseppek;

jeles hatású gyógyszer a gyomor min-
den bántalmái ellen,



es felülmulhatatlan az
étvágy-hiány, gyomor-
gyengeség, rossz szaga
lehellet, szék, savanyú
felbűfős, kölika, gyom-
orhurut, gyomorégés
bűgnyakkepződés, túlsá-
gos nyálkakepződés, sar-
gaság, undor és hányás
főfájás (ha az a gyomor-
ból ered), gyomorgöcs,
székszorulat, a gyomor-
nak túltelhettsége étel
és ital által, gilliszta,
lép- és májbetegség,
aranyeres bántalmak el-
len.

Egy üvegcsé ára használati utasítá-
sal együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschek V.
Emil Gölti Nándor, Tamásy gyógyszerés
uraknál. Kun-Szt-Márton Batha Zoltán gyög-
szertárban, H.-Szoboszlón: Trocsányi Imre
gyógysz. Ks-Marja igéllasz Frigyes gyógyszer-
Hajdú-Nánás: Kevács Lajos gyógyszerés,
valamint az osztr. magyar birodalom minden
nagyobb gyógyszerertárban és kereskedésben.
Központi gyözküldési raktár nagyban és ki-
csinyben.

Brady Károly,

„Magyalhoz” címzett gyógyszerertárban
Kremsierben, Morvaországban.